

ת"פ 6589/03/15 - מדינת ישראל נגד לירן עובד, שי רחמים אהרוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6589-03-15 מדינת ישראל נ' עובד ואח'

לפני כבוד השופט שמאי בקר
המאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אלון סיון, פמת"א פלילי

נגד
הנאשמים

1. לירן עובד
ע"י ב"כ עו"ד נעמה אלחדד ועו"ד יעל שלגי
2. שי רחמים אהרוני

גזר דין
(נאשם 1)

רקע כללי: ההליך וטיעוני הצדדים לעונש

1. נגד הנאשם 1 (להלן: "עובד"), וחברו הנאשם 2 (להלן: "אהרון") הוגש כתב אישום המייחס לעובד עבירה של הפקרה לאחר פגיעה בתאונת דרכים, לפי סעיף 64 א (ב) ביחד עם סעיף 40 לפקודת התעבורה, ונגד שניהם גם יחד - עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, מסירת ידיעות כוזבות בקשר לעבירה מסוג פשע ושיבוש מהלכי משפט; כל זאת - לאחר שעובד שלח את אהרון אל המשטרה החוקרת, על מנת שהאחרון יקח על עצמו את ההפקרה האמורה, במקומו של עובד, על כל המשתמע מכך.

עובד הואשם, נוכח הקנוניה דלעיל, גם בעבירה של הדחה בחקירה, שהרי הדיח כאמור את אהרון לנהוג בהתאם לקשר שקשרו בצוותא חדא.

2. כתב האישום פותח ומספר כי עובד הינו הבעלים הרשום של אופנוע מסוג יאמה טי-מקס, וביום 26.8.14, סומך לאחר חצות, נהג בו בדרך נגבה ברמת גן, כשהוא מרכיב עליו את חברו, נ.כ..

באותה העת ממש, רכב א.ק., צעיר יליד 1988, על אופניים חשמליים, ברחוב דרך נגבה.

בצומת הרחובות דרך נגבה ורחוב החי"ל ברמת גן, ארעה תאונה בין האופנוע לבין האופניים החשמליים, וכתוצאה ממנה הועפו כ. וק. על הכביש, ונחבלו כך:

ק. - שבר באגן, חבלה בראש, המטומות ונפיחות פריטאלית בצד השמאלי של ראשו, המטומה פראורביטאלית בצד הימני של ראשו, קונטוזיה ברגל שמאל ושפשופים בגב כף היד ובברך שמאל.

כ. - שפשוף גב כף יד ימין, פגיעה בשורש גב כף יד ימין ושמאל ובכף רגל ימין.

3. חרף כל האמור לעיל, המשיך עובד בנסיעתו ולא עצר במקום התאונה, אף לא קרוב לשם, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, לסייע לנפגעים או אפילו כדי להזעיק עזרה עבורם.

במעשים המתוארים לעיל הפקיר עובד את ק. וכ., ועל כן הואשם בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה.

4. הפרשה השנייה עליה עומד כתב האישום מדברת בקשר שקשרו עובד ואהרון, ולפיו ייקח על עצמו האחרון את האחריות להפקרה בפני משטרת ישראל.

על פי כתב האישום, פנה עובד לאהרון, לאחר התאונה, במועד שאינו ידוע, במטרה להניע את אהרון למסור הודעת שקר במשטרה, כאמור לעיל, וכל זאת - תמורת הסדרתו של חוב כספי של אהרון כלפי פלוני, אחד בשם רמזנוב.

5. אהרון התייצב, אפוא, במשטרה, ומסר, בכזב, כי הוא לקח את אופנועו של עובד ללא הסכמה, הוא רכב עליו, הוא אסף את כ. (מבלי שכ. זיהה אותו, מחמת קסדה כהה שחבש לכאורה אהרון), והוא זה שהיה מעורב בתאונה שבעטיה הועפו כ. וק. מהכביש, וגם הוא זה שעזב את הזירה מבלי לעצור במקום או להגיש עזרה.

אהרון אף השתתף, בהמשך, ב"שחזור" משטרתי שבמסגרתו חזר על הידיעות הכוזבות המפורטות לעיל.

6. בהמשך ובמקביל, על פי המוסכם בין עובד ואהרון, לקח על עצמו עובד את חובו של אהרון בפני אותו רמזנוב, בעל החוב המקורי.

7. בגין כל האמור לעיל הואשמו עובד ואהרון בקשירת קשר לביצוע פשע, במסירת ידיעות כוזבות בקשר לפשע ובשיבוש מהלכי משפט, ועובד, לבדו, אף הואשם כאמור בעבירה של הדחה בחקירה.

8. הנאשמים כפרו באשמם, ועל כן - המשפט התנהל כולו, מראשיתו ועד סופו, כאשר נשמעו ונחקרו רבים מעדי התביעה, נשמעה גם פרשת הגנה, כאשר בסופו של יום אף הוגשו סיכומים בכתב מטעם הצדדים.

לאחר שקרא בית המשפט את סיכומי הצדדים, התקיים דיון קצר, ובמסגרתו שיקף בית המשפט לנאשמים כי התביעה הצליחה לשכנעו מעל לכל ספק סביר באשמם, ולנאשמים ניתנה הזדמנות לקחת אחריות על מעשיהם, כמפורט בכתב האישום. הנאשמים היטו אוזן להמלצתו של בית המשפט, ותוך זמן קצר לאחר מכן - קמו, הודו ולקחו אחריות על ביצוע העבירות שיוחסו להם, אחת לאחת.

ביום 5.11.17 טענו הצדדים לעונש, אך ורק בעניינו של עובד, שכן זמן קצר לאחר ההודאה באשם בלעה האדמה את אהרון והוא לא הופיע לשני דיונים שנקבעו לטובת טיעונים לעונש, ועל כן הוחלט שלא להמתין עוד, ולהתקדם בשמיעת הטיעונים בעניינו של עובד, וכך היה.

9. התביעה פתחה אפוא טיעוניה לעונש בהגשת גיליון ההרשעות הקודמות של עובד, ובהפניה לדוחות הרפואיים שהוגשו במסגרת הליך ההוכחות, על מנת ללמד על הפגיעות שידעו כ. וק. בעטייה של התאונה.

התביעה הבהירה כי אמנם נכון הדבר, עובד אכן לקח בסופו של דבר אחריות על מעשיו, אולם ביקשה שלא לתת משקל נכבד לעניין זה, מכיוון שלשיטתה הודייתו של הנאשם, בשלב המשפטי בו הודה, מלמדת על כך כי עשה כן לאחר שהבין כי מצבו המשפטי בכי רע, הא ותו לא. התביעה, בהגינותה, גרסה כי יש אמנם משקל מה להודיית הנאשם לעת גזירת עונשו, אולם לגישה מדובר במשקל קל, בלבד.

התביעה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירת ההפקרה, דיברה על הזלזול בחיי אדם ועל היסוד האנטי חברתי שיש באי הושטת עזרה לזולת בעת צרה, תוך שהיא מפנה לכך שניכרת מגמת החמרה בפסיקת בית המשפט העליון, בכגון דא.

התביעה אף עמדה על הערכים שנפגעו כתוצאה מעבירות השיבוש וההדחה, ומסירת הידיעות הכוזבות, והצביעה על הזלזול המוחלט ברשויות החוק, על הבריחה מאחריות ועל הפגיעה בשלטון החוק, ובחקר האמת.

התביעה ביקשה להחמיר עם עובד נוכח התנהלותו בכל הקשור לבריחה מזירת התאונה ולפעולות השיבוש שביצע לאחר מכן, שכן בהתאם לפסיקה, אין הרי מי שמפקיר את הזולת מחמת דחק נפשי, אולי אפילו טבעי, הנובע מעצם התרחשותה של תאונת דרכים, ובסמוך לכך פועל לשיבוש ההליך המשפטי על מנת לחמוק מאחריות, כהרי מי שלאחר פרק זמן משמעותי, ובקור רוח ותוך תכנון - פועל להימלט מאימת הדין. אליבא דהתביעה, מדובר בנסיבה שיש בה כדי להחמיר לעת קביעת מתחם הענישה בעבירה זו.

המאשימה גם הפנתה תשומת הלב לכך כי התאונה בוצעה ללא עדים ובשעת ליל, ענין שגם בו יש משום החמרה, שהרי לכאורה אין מי שיזעיק עזרה לטובת הפצועים, ואף אין מי שידאג לכך שלא יעבור חלילה רכב וידרוס מי מהפצועים, בעודם שכובים על הכביש. התובע, עורך הדין סיון, שאל רטורית, מי יודע מה היה קורה לו היה מגיע רכב ודורס מי מהפצועים, או את שניהם גם יחד? ענין זה יש בו כדי להשליך על שאלת הנזק שיכול היה להיגרם כתוצאה מביצוע עבירת ההפקרה.

הפרקליט סיון אף ביקש להפנות את בית המשפט לנזק הקשה שעלול היה להיגרם בעניין האישום השני, בנושא השיבוש וההדחה. לולא "עלו" רשויות החקירה על הקשר שקשרו עובד ואהרון, הרי שאדם חף מפשע היה נשלח, בהסתברות שאיננה נמוכה, אל מאחורי סורג ובריח.

התובע הגיש אוסף של פסקי דין, מהם התבקש בית המשפט ללמוד ולגזור את דינו של עובד.

לסיכום, ביקשה המדינה את בית המשפט לקבוע מתחמים נפרדים לאישום הראשון והשני, הואיל ומדובר באירועים נפרדים, בציר זמן שונה, תוך פגיעה בערכים מוגנים שחלקם חופף אמנם, אולם חלק אחר - לא כן.

המדינה ביקשה אפוא להניח מתחם עונשי לעבירת ההפקרה, שבין 12 חודשי מאסר ועד 36 כאלה, ואילו באישום השני, זה העוסק בשיבוש ובהדחה, לקבוע מתחם שבין 12 חודשי מאסר בפועל ועד 24 ירחים כאלה.

רק לחלופין, טענה המדינה, כי אם בית המשפט יראה לקבוע מתחם אחד לשני האישומים גם יחד, אזי ביקשה המדינה לקבוע מתחם שנע בין שנתיים ימים ועד חמש שנים.

המאשימה ביקשה גם לפסול את רישיונו של עובד, בפועל, למשך 5 שנים ועד 15 שנים, ולהורות על תשלום פיצוי לנפגע ק., בלבד (הנפגע כ. לא שיתף פעולה עם הרשויות, והופעתו בבית המשפט היתה בהתאם, ועל כן נמנע התובע מלבקש פיצוי גם עבורו).

המדינה עתרה לקביעת עונשו של עובד בתוך "החלק העליון" של כל מתחם ומתחם, גם אם לא "בקצה המתחם", כלשון התובע.

10. מטעם ההגנה טענו לעונש הן עורכת הדין אלחדד, והן חברתה עורכת הדין שלגי. כן העידה, כעדת אופי, אמו של עובד, הגברת מירב אוחנה, אשר דיברה מדם לבה, סיפרה על ילדותו הקשה של בנה, ועל כך שעבר כברת דרך מאז היה פרוח צעיר. אמו של עובד תיארה כיצד הלה התחנן לאחרונה, אשתו נמצאת בתחילת הריון, ולגישתה של הגברת אוחנה, הרי שעובד נמצא היום במקום אחר לגמרי, לאמור - השתקם.

אמו של עובד ביקשה כי בית המשפט לא יחמיר עם בנה, גם על מנת שהמאסר לא "יקח אותו אחורה", תוך שהדגישה שוב את השינוי שהתחולל בבנה במהלך השנים האחרונות.

11. הסנגורית, עורכת הדין אלחדד, הפנתה לפסיקה מקלה, מטבע הדברים, והצביעה על כך כי מידת הפגיעה של המופקרים בתאונת הדרכים, יש לה משמעות לענין העונש, כאשר במקרה זה, לשיטתה, מדובר בפגיעות שאינן קשות כלל ועיקר.

ההגנה הצביעה על כך כי מאז אירוע התאונה, מני קיץ 2014, לא נפתחו לעובד תיקים נוספים, ללמדך כי אכן, דבריה של אמו לא נאמרו כך סתם, אלא שיש להם עיגון במציאות.

ההגנה הפנתה גם לכך כי ההליך המשפטי לא היה חף מקשיים, לשיטתה, והדברים נאמרו לא רק כדי ללמד שלא לחינם נוהלו ההוכחות, אלא שהתביעה אף ביקשה, בחודש ספטמבר 2016, להעיד שוב חלק מעדי התביעה, חרף התנגדות ההגנה, ובית המשפט אישר זאת תוך שנקבע כי הדבר יובא בחשבון לעת עונש, אם יורשע הנאשם (החלטה מיום 11.9.16).

ההגנה אף עמדה על מחדלי חקירה, שלשיטתה ירדו לשורש ההליך והגינותו, תוך שבית המשפט הופנה לפרק הרלוונטי בסיכומי ההגנה.

עורכת הדין אלחדד ביקשה את בית המשפט לקבוע מתחם ענישה אחד, יחיד, תוך שהיא קובלת על כך כי מגעים בין הצדדים לא הסתייעו רק בשל מתחמי הענישה הגבוהים שראתה לנגד עיניה התביעה במהלך ניהול המשא ומתן בין הצדדים.

ההגנה הגישה קלסר פסיקה מסודר מצדה, מן הסתם - על הצד הקל, ולו בכדי להטות את כפות המאזניים נוכח חוברת הפסיקה עבת-הכרס, המחמירה ויתר, מטבע הדברים, שהגיש התובע.

ההגנה סיפרה עוד על כך כי חברת קרנית הגישה תביעה אזרחית נגד עובד, על סך 200,000 ₪, ובית המשפט התבקש להביא ענין זה בחשבון, עת הוא מודד את שאלת הפיצוי, והסנגורית הטעימה כי ק. שוחרר מבית החולים תוך יממה מאשפוזו, ללמדך כי פציעתו לא היתה מן החמורות.

עורכת הדין אלחדד סיכמה טענותיה בכך שהזכירה כי עובד "ישב" במעצר בית משך כ-18 חודשים, והוא הקפיד במילוי ההגבלות שהוטלו עליו; אדרבא, הנאשם התחתן לאחרונה, טס לחו"ל במסגרת ירח דבש, והנה חזר כלעומת שיצא, על מנת לתת את הדין על מעשיו, לאחר שלקח אחריות עליהם.

12. עורכת הדין יעל שלגי טענה אף היא לזכותו של עובד, והעלתה על נס, בדבריה, את חשיבותו של השיקום; בהעדר תסקיר, ביקשה הסנגורית כי בית המשפט ילמד על השיקום שעבר עובד מפי אמו, כאשר היא מסכמת ומבהירה כי הלה ביצע שינוי מהותי באורחות חייו.

הסנגורית אף הפנתה לכך שעובד לא הואשם ולא הורשע באחריות לתאונה, וטענה כי ענין זה משחק לטובתו לעת עונש.

לשיטתה של עורכת הדין שלגי, בהתבסס על הלכת בית המשפט העליון, מן הראוי לקבוע מתחם אחד, כזה המתחיל בששה חודשי מאסר, או לחילופין - שמונה חודשי מאסר, כאשר ביקשה להעניש את מרשה ברף התחתון של המתחם שייקבע.

עורכת הדין שלגי טענה כי לצד המלצת בית המשפט לעובד, להודות במעשים, היתה הבטחה ל"הקלה משמעותית" בעונש.

ההגנה סיכמה אפוא את טיעוניה לעונש בכך שהמתחם הראוי, היחיד, צריך לעמוד על טווח שבין ששה חודשי מאסר בפועל ועד חמישה עשר כאלה, ונוכח שינוי אורחות חייו של עובד, וילדותו הקשה - יש להענישו על הצד התחתון.

13. הנאשם קם ואמר את מילתו האחרונה, הביע חרטה על מעשיו, הסביר כי באותו יום מר ונמהר לא קם ויצא את ביתו "במטרה לעשות פשע", ולדבריו - "הכל קרה כל כך מהר וקיבלתי החלטה לא טובה".

עובד הודה לבית המשפט על ההזדמנות שניתנה לו להודות ולקחת אחריות על מעשיו, שכן בכך הוסר עול כבד שרבץ עליו, לדבריו.

עובד אמר עוד, כי השתנה מאז 2014, בגר והתחתן, ואילו היתה התאונה מתרחשת היום - היה נוהג אחרת לגמרי, ולסיום ביקש כי בית המשפט יקל עמו.

אירוע אחד, או כמה אירועים?

14. במסגרת הטיעונים לעונש נחלקו הצדדים בשאלה האם יש להשקיף על האירועים המתוארים בכתב האישום כעל אירוע אחד ויחיד, המקים מתחם ענישה אחד בצדו, או שמא, כדעת התביעה, יש לראות את ההפקרה לאחר פגיעה כאירוע אחד, ואילו את פרק השיבוש וההדחה, כפרק נפרד, כאירוע אחר, דהיינו - שני אירועים, המולידים שני מתחמים שונים? כל צד, בטיעונו לעונש, נסמך - ראה זה פלא - על אותה הלכה בדיוק, הלוא היא הלכת **ג'אבר** הידועה (ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נגד מדינת ישראל**, פורסם ביום 29.10.14).

בפלוגתא הג'אברית שנפלה בין הצדדים, דעתי היא כדעת ההגנה.

הגם שטיעוניה של התביעה אינם מופרכים, בוודאי בדגש על חלופי הזמן, מספר חודשים, בין קרות התאונה (26.8.14) לבין קשירת הקשר בין עובד לאהרון והתייצבותו של האחרון במשטרה (7.12.14) - הרי שלנוכח ההלכה הפסוקה והפסיקה שהלכה בעקבותיה - נראה כי המדובר, אכן, מבחינה פלילית-משפטית, באירוע אחד.

לענין זה ראו את הלכת בית המשפט העליון בפרשת **שושן ברבי** (ע"פ 4289/14 וע"פ 4927/14 **אורן חנונה ושושן ברבי נגד מדינת ישראל**, פורסם ביום 21.1.15).

פרשת **ברבי** נסובה אודות נאשם שדרס למוות שלוש נשים ולאחר מכן הפקירן; עוד טרם התקררו גופותיהן של המנוחות, התקשר ברבי עם פלוני, המועסק על ידו, והניע אותו לגשת למשטרה ולמסור הודעת שקר כאילו הוא זה שגרם לתאונה. המזימה נחשפה בעודה באיבה, וכאשר המשטרה יצאה לחפש אחר ברבי, התחבא הלה וצרך סמים מסוכנים, כאלה ואחרים.

בית המשפט המחוזי שדן בפרשה, מצא לקבוע בגזר דינו, כי מדובר בשלושה אירועים נפרדים: העבירות של גרימת מוות ברשלנות לחוד; העבירות של ההפקרה ושיבוש מהלכי משפט - לחוד; והוא הדין לגבי העבירה של ההדחה בחקירה, ביחס לשליחת אותו פלוני למשטרה לקחת אחריות תחת ברבי, קבע בית המשפט המחוזי כי גם כאן - מדובר באירוע נפרד.

בית המשפט העליון, בדונו בערעורו של ברבי הלז, קבע אחרת, כהאי ליסנא:

"במקרה דנן נכון לסווג את שרשרת המעשים והעבירות שביצע ברבי כאירוע אחד. אירוע זה כולל הן את שלוש עבירות גרימת המוות בנהיגה רשלנית; הן את עבירת ההפקרה לאחר הפגיעה; הן את עבירת שיבוש מהלכי משפט; הן את עבירת ההדחה בחקירה; והן את עבירות הסמים... מעשיו השונים של ברבי נובעים זה מזה והתבצעו כולם בסמיכות וברצף של זמן ומקום... מכאן, שהשתלשלות המעשים והעבירות שביצע ברבי נמשכה פרק זמן קצר והתרחשה בתוך תא שטח של כ-500 מ"ר... המסקנה כי שרשרת המעשים שביצע ברבי מהווה אירוע אחד מתחזקת ונסמכת ברובה על העובדה שמעשיו של ברבי נובעים מאותה התרחשות העבריינית, באופן כשהם קשורים האחד לקודמו, ומקיימים הן רצף כרונולוגי צמוד והן רצף לוגי - עברייני, כך שהם מותנים האחד בשני, ובעיקר בהתרחשותו של המעשה העברייני הראשון בזמן, הוא תאונת הדרכים."

אין חולק, כי במקרה של ברבי חלפו רק שלושה ימים מיום התאונה ועד למעצרו לאחר ניסיון השיבוש וההדחה, ואילו במקרה דנא, של עובד, חלפו, כאמור, מספר חודשים מאז התאונה ועד לשיבוש ולמסירת הידיעות הכוזבות במשטרה על ידי אהרון, לאחר שקשר קשר עם עובד, הגיבור הראשי של פרשה זו.

ואולם, האם די בפרט זה, הכרונולוגי, כדי לשנות? על פי הפסיקה, התשובה שלילית. הרי מדובר, עדיין, ברצף כרונולוגי (גם אם רצף שנמתח לאורך זמן רב יותר), בוודאי שקיים רצף לוגי-עברייני, כאשר ברור כי בלעדי התאונה וההפקרה, לא היתה נולדת כלל הפרשה השנייה, של קשירת הקשר, השיבוש וההדחה.

ראו לענין זה את קביעת בית המשפט העליון, בהלכת **ג'אבר** עצמה, שם נפסק כי גם ביצוע עבירות לאורך תקופת זמן שאינה קצרה - אינה שומטת את הבסיס לקביעת קיומו של אירוע אחד (סעיף 5 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק ארז, שם); והוא הדין מקום בו פלוני יכול היה לחדול מביצועה של עבירה, שכן מבחן "הקשר ההדוק" בוחן את עוצמת הקשר שבין העבירות, ולא את השאלה אם הן ניתנות להפרדה (שם, סעיף 6 לחוות דעתה).

אם יש עדיין ספק או סימן שאלה בדבר ההשקפה על מעשיו של עובד כעל אירוע אחד, הרי שאת הגולל בנדון סתם כבוד השופט פוגלמן, במסגרת פסק דין **ג'אבר**, בהצטרפו לקביעותיה של השופטת ברק ארז, ובהוסיפו כך:

"אבקש להדגיש כי להשקפתי התיבה 'אירוע אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת."

(שם, בפסקה 2 לחוות דעת השופט פוגלמן).

יצוין, כי על דברים אלה חזר כבוד השופט פוגלמן גם עת ישב בדיון בפרשת **ברבי**, שעה שהצטרף לדעתו של כבוד השופט דנציגר, ויישמם הלכה למעשה, ואכן נקבע כי יש לראות במסכת העבריינית של ברבי - כאירוע אחד.

15. ניתנת האמת להיאמר, כי עיון בפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים, מעלה כי בדרך כלל, במצב דברים בו אדם פוגע ומפקיר את הזולת, ולאחר מכן מוסיף חטא על פשע ומשבש הליכי משפט הקשורים להפקרה, בתי המשפט נטו לקבוע - גם כאשר דובר במעשים שבוצעו לאורך זמן - כי מדובר באירוע עברייני אחד.

ראו עוד, רק לדוגמה, את מקרהו של הנאשם פיטל, אשר פגע והפקיר, ולאחר מכן טס-נס למקסיקו הרחוקה, ורק לאחר ארבע שנים הובא לישראל לתת את הדין על מעשיו; ובכל זאת, כבוד השופט קרא (עוד בשבתו בבית המשפט המחוזי בתל אביב), קבע כי יש להשקיף על כל אלה כעל אירוע אחד (ת"פ 23755-03-15, **מדינת ישראל נגד פיטל**, ניתן ביום 14.7.15).

גם במקרה אחר, מקומם במיוחד, של ברנש בשם אשר אבוטבול, אשר גם הוא פגע והפקיר את הזולת, ולאחר מכן שלח את אמו-מולידתו (!), לא פחות ולא יותר, אל תחנת המשטרה על מנת לקחת אחריות על מעשיו, חודשיים ימים לאחר אירוע התאונה - נקבע על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע, כי יש להשקיף על מעשיו הנקלים, כעל "אירוע אחד" (ת"פ 28101-08-13 **מדינת ישראל נגד אבוטבול**, פורסם ביום 5.5.14).

16. נעצור רגע, ונזכיר כי על פי הוראת סעיף 40ג לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, הרי שחובה על בית המשפט שהרשיע פלוני במספר עבירות, לקבוע אם מדובר באירוע אחד, או מספר אירועים.

ברם, באותה נשימה קובע הסעיף, כי בית המשפט רשאי, לאחר קביעתו זו "לגזור עונש נפרד לכל אירוע, או עונש כולל לכל האירועים"; בבית המשפט העליון נשמעה כבר התמיהה מה הטעם והתועלת, איפוא, בדיון ובהכרעה בשאלת מספר האירועים, אם ממילא רשאי בית המשפט לגזור עונש נפרד לכל אירוע, או עונש כולל?

(ראו את הרהורו של כבוד השופט סולברג בפרשת ע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל**, סעיף 16 לפסק הדין, פורסם ביום 3.9.15). בית המשפט העליון לא הותיר תמיהה זו ללא מענה, והבהיר כי מעבר לקיום מצוות המחוקק גרידא, ענין חשוב כשלעצמו, הרי שיש בקביעה זו תכלית פונקציונאלית, המקלה את מלאכת בית המשפט הגוזר את הדין, עת הוא מבקש ללמוד אנלוגיות מפרשות אחרות. במילים אחרות, קל יותר להשוות פרשות "שלמות", מאשר להשוות "רסיסי פרשות", המורכבות מאירועים נפרדים ומתחמים נפרדים, ואין צורך להרחיב עוד (לסקרנים: ראו עוד על הטעם שבקביעת מספר האירועים שטומן בחובו כתב אישום, את פרשת **דלאל**, לעיל, בסעיפים 22 ואילך).

17. אשר על כן, אני קובע, איפוא, כי יש להשקיף על כתב האישום, ועל העבירות בהן הודה עובד, כעל מסכת עבריינית אחת, ולעניינו - אירוע אחד.

המתחם העונשי הראוי: שנה עד ארבע שנים

18. עובד, במעשיו, פגע בכמה וכמה ערכים חברתיים. כאשר פגע באופנועו בק., והפקיר את האחרון, יחד עם חברו כ., להתבוסס בדמם על הכביש, מבלי לעצור ולהושיט יד, מבלי להזעיק עזרה, ומבלי לוודא שלא ייפגעו עוד יותר על ידי רכב אחר - פגע בערך הסולידארי של החובה להושיט יד ולסייע לאדם פצוע הזקוק לעזרה.

במקרה דנא, אני מוצא חומרה מיוחדת בכך שעובד לא הפקיר פצוע אחד, אלא שניים, כאשר אחד מהם הוא לא אחר מאשר חברו, כ.. הגם שהחוק לא מבחין, ובדין, בין דם לדם, בין מופקר שהוא "חבר" או מכר, לבין אחר, הרי שהפגם המוסרי עמוק עוד יותר, שעה שאדם משאיר על הכביש את חברו שלו.

בהפקרה לאחר פגיעה נפגע ערך נוסף, והוא גלום בניסיון לרדת לחקר האמת, לשאלה מה גרם לתאונה, ומי הוא האשם בגרימתה?

ערכים נוספים בהם פגע עובד הם הערכים הקשורים לפרשת ההדחה, שיבוש ומסירת ידיעות כוזבות למשטרה. גם כאן, כמובן, נפגע חקר האמת, והפעם - לא במחדל אגבי הנובע מבריחה מן המקום, אלא במעשה יזום ומכוון.

הערך הנפגע הוא הערך של ההגנה על שלטון החוק ועל קיומו של הסדר הציבורי, והשמירה על טוהר המשפט, וגם כאן אין צורך להכביר מילים, שהרי הדברים ברורים, זועקים אל השמיים ממש: לו היתה התוכנית שהגה עובד יוצאת אל הפועל, הרי שבהחלט יכול שאדם חף מפשע היה נשלח אל בית הסוהר.

מדובר בתוצאה מזעזעת, לא פחות.

19. נחזור לרגע אחורה, על מנת להדגיש את הצריך הדגשה, בפרשה זו. על עבירת ההפקרה לאחר פגיעה נשפכו כבר נהרות של דיו, וכאמור - אין צורך להכביר מילים בדבר החומרה המוסרית העומדת בבסיס עבירה זו, כאשר תאונת דרכים גורמת לפגיעה בזולת, והנוהג ברכב ממשיך בדרכו, לא עוצר להושיט יד או לקרוא לעזרה.

האדם הסביר, הנורמטיבי, הצופה מן הצד, בדיעבד, על מעשה ההפקרה לאחר פגיעה, אינו יכול שלא לסלוד מן ההתנהגות הזו: הנה, שוכב לו הנפגע מן התאונה, על הכביש, מתבוסס בדמו, נאנק מכאבים, ואילו הנהג - תחת לעזור, תחת להזעיק עזרה - בורח מן הזירה, על מנת למלט עצמו מחיוב אפשרי בעונשין.

לא לחינם כתבתי לעיל "בורח מן הזירה", ולא מ-"זירת הפשע", שהרי בהחלט יתכן, אפשר ממש, כי לו היה עוצר הנהג ונוהג אחרת, הרי שלא היתה נוצרת כלל זירת פשע, קרי - לא היה נקבע בכלל כי הנהג ביצע פשע, ואדרבא - אולי היו הבריות משבחים (!) אותו, את הנהג, על שעצר וסייע לפגועים (ראו לענין זה את קביעת כב' השופט רובינשטיין (כתוארו אז) במסגרת ע"פ 3304/14 **סולטאן פראן נ' מדינת ישראל**, בפסקה ג' לחוות דעתו, פורסם ביום 21.10.14).

הנה כי כן, בהחלט יתכן, והמקרה כאן הוא דוגמא אפשרית, בהעדר טענה של התביעה כי הנאשם הוא שגרם לתאונה מלכתחילה, או למצער - כי הוא אשם בה, כי לו היה עובד מתנהג "כמו בן אדם", עוצר ומושיט יד, מזעיק עזרה, הרי שיתכן כי יכול היה להמשיך בחייו, לפחות מן הבחינה הפלילית, ופשיטא שהעבירות הנוספות, של קשירת קשר, שיבוש והדחה - לא היו באות כלל אל העולם.

לא אחת עמדה הפסיקה על כך שהבהלה, האימה ממש, האוחזת נהג הפוגע בזולת, עלולה לגרום לו לברוח מן המקום. אולם, המוסר האנושי, והדין בעקבותיו, כופים על אדם להתגבר על יצרו, על פחדיו ובהלתו, והם מכריחים אותו שלא לעזוב את מקום הפגיעה, וכן להושיט יד ולסייע לפצועים.

מצאתי לעמוד על הפער האפשרי והמצער שבין הנטייה האנושית להימלט ממקום הפגיעה, לבין מה שהמוסר והדין מחייבים, על מנת להצביע על כך, שלפחות לגבי דידי, במקרה ספציפי זה, הרי שמגונה וחמורה לא פחות, הפרשה השניה בה הואשם והורשע עובד.

אסביר: אם בפסיקה דובר על האפשרות "להבין" את מי שנתקף בהלה בעת ובסמוך לאחר תאונת דרכים (הגם שמדובר בעבירה פלילית), הרי שלא ניתן לקבל, לא ניתן "להבין" ובוודאי שלא להסכין או להשקיף בסלחנות על קשירת קשר של שיבוש הליכי משפט, הדחת אחר בחקירה, עד כדי כך שאותו אחר, אהרון, ישתף פעולה בכך שהוא יבוא בנעליו של עובד, והוא זה שיכנס אל מאחורי הסורגים, במקומו.

כניסתו של אדם חף מפשע אל מאחורי סורג ובריה, והכנסתו של אדם זה אל בית האסורים, לאחר תכנון מדוקדק, זמן רב לאחר שהאדרנלין שמכה בפוגע בתאונה ירד לתחום הנורמה, ונתקררה דעתו של אותו

העברייין - מגלם פגם מוסרי כבד, כאמור - לא פחות, לטעמי, מאשר עצם ההסתלקות מזירת תאונה ללא הושטת עזרה.

כל האמור לעיל, ילך עמנו, ילווה אותנו בגזירת דינו של עובד.

20. מידת הפגיעה בערכים החברתיים היא בוודאי לא נמוכה, כפי שנרמז כבר לעיל.

בעניין ההפקרה לאחר פגיעה, מדובר בשני נפגעים, אחד הוא חברו של עובד, ואין מחלוקת כי התאונה התרחשה בשעת ליל, לאחר חצות, כאשר אין הרחוב הומה באדם, באזרחים לרוב שיש בנוכחותם פוטנציאל ממשי להושטת יד לפצועים המופקרים.

לא נעלמה מעיני העובדה כי היו במקום צעירים שלא נרשם שמם, ועל כן לא הופיעו ברשימת עדי התביעה, אולם בכל זאת - מבחינת החומרה, והידיעה של עובד, אין מדובר במצב בו פוגע נמלט מן המקום כאשר הוא "מנחם" עצמו, כי יש בסביבה קהל רב שבוודאי יושיט יד ויגן על המופקרים על הכביש.

מאיך גיסא, לקולא, מן הראוי להביא בחשבון, את העובדה שאין טענה כי עובד הוא שגרם לתאונה, באשמתו. ניתן לתמוה מדוע יש בנסיבה זו כדי להקל עם המפקיר, שהרי הפגם המוסרי שבהפקרה לא קשור בכלל לשאלה מי גרם לתאונה ומי אשם בה, קל וחומר שעה שבהחלט ייתכן כי דווקא המלטות מן המקום פוגעת בעצם היכולת לקבוע מסמרות בענין זה. אולם, כחוט השני עוברת בפסיקה הרבה בה עיינתי ההתייחסות המפורשת לשאלה מי אשם בגרם התאונה (ראו למשל את פרשנותו של כב' השופט זילברטל בנדון, בפרשת **פראן**, לעיל, בסעיף 11 לחוות דעתו), כנסיבה מקלה. הפסיקה כן הכירה, איפוא, בגורם זה - של היעדר אחריות לעצם גרימת התאונה - ככזה שיש לקחת בחשבון בשאלת נסיבות הקשורות לביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך החברתי (ראו, לגישה אחרת, את עמדת כב' השופט רובינשטיין (כתוארו אז) במסגרת רע"פ 6988/12 **אורי ראובן נ' מדינת ישראל**, פורסם ביום 27.9.12).

כן אני מקבל עוד את טענת ההגנה, כי הנזק שנגרם מביצוע העבירה אינו חמור, כאשר ההגנה טענה כי ק. השתחרר מבית החולים תוך זמן קצר (לא יותר מיממה) חרף שבר שנגרם לו באגן, לצד פגיעות נוספות. גם כאן, גם החוק עצמו, וגם הפסיקה, מייחסת חשיבות למידת חומרת הפגיעה של המופקרים, הגם שלמפקיר אין כל ידיעה ממש, בעת מנוסתו מן המקום, באשר למצבם של קורבנותיו (ראו למשל את פסק דין ע"פ 4311/14 בענין **אשר אבוטבול**, הדין בנושא הזה, ואת הדעות השונות אשר השמיעו השופטים אשר ישבו על המדוכה. פסק דין זה, בגלגולו המחוזי, הוזכר לעיל).

הנה כי כן, אני קובע כי מידת הפגיעה בערך החברתי, בכל הקשור בעבירת ההפקרה לאחר פגיעה, היא בינונית.

21. שונים הם פני הדברים ביחס לפרק השני בכתב האישום, זה המדבר בהדחתו של אהרון

על ידי עובד לשבש החקירה, קשירת הקשר עמו למסור ידיעות כוזבות ולשבש הליכי משפט.

ראשית, על פני הדברים, נוכח העובדה שהתאונה אירעה באוגוסט 2014, ואילו אהרון התייצב במשטרה רק בדצמבר אותה שנה, אתה נמצא למד כי הדחתו של אהרון נעשתה בקור רוח, ואגב תכנון, ולא בתוך הפאניקה שאולי אחזה בעובד מיד בסמוך לאחר התאונה.

ההגנה טענה אחרת בסיכומיה, כאשר הצביעה - כמוצאת שלל רב - כי לא הוכח כלל, ולא רשום בכלל בכתב האישום, מתי הדיח עובד את אהרון להיכנס בנעליו.

דא עקא, שגם אם אניח שעוד ביום התאונה פנה עובד לאהרון, הנחה המשחקת לטובת ההגנה (ובאופן מרחיק לכת, וספק אם מציאותי הדבר), הרי שמאז אוגוסט 2014 ועד דצמבר באותה שנה, משך מספר חודשים, בשוך ההיסטריה והפאניקה כתוצאה מהתאונה, יכול היה עובד לקום, לעשות מעשה, ולקחת אחריות על מעשיו, ולעצור את כדור השלג ה"שיבושי" אותו החל לגלגל בהדחתו של אהרון.

הוסף לכך את העובדה שבקשירת הקשר המתוארת בכתב האישום היה עובד המתכנן, היוזם, המרוויח העיקרי (מה בכלל הרוויח אהרון? סילוק חוב של מספר אלפי שקלים, כפי ששמענו, במהלך ההוכחות?); את הנזק העצום והנורא שיכול היה להיגרם כתוצאה מהצלחת הקשר ושליחת אהרון אל בית הסוהר; את הסיבה שהביאה את עובד לבצע את העבירות - הרצון להתחמק מאימת הדין; וכמובן - את חלקו העיקרי של עובד בקשירת בקשר כולו ואת מידת השפעתו על אהרון.

על כן, אין מנוס מלקבוע, כי בכל הקשור לפרשת ההדחה ושיבוש הליכי המשפט, הפגיעה בערכים אלה היא פגיעה גבוהה.

22. מדיניות הענישה הנוהגת. קיימת פסיקה רבה ביחס לתאונות "פגע וברח", ולא ניתן, מטבע הדברים, למצוא תקדים זהה למקרה דנא. נדגים איפוא, בפסיקה ממנה ניתן להקיש לענייננו.

23. במסגרת ת"פ (מחוזי נצרת) 31574-06-14 **מדינת ישראל נ' נעיראת** (ניתן ביום 23.7.15) הורשע הנאשם בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, על פי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, ונהיגה ללא פוליסת ביטוח. על פי עובדות כתב האישום על פיהן הורשע הנאשם, האחרון נהג ברכב, ובהגיעו למעגל תנועה, הגיח לפתע מצידו של הרכב קטין בן 9, שרכב על אופניו. רכבו של המערער פגע באופניים ובקטין, ומיד לאחר מכן עזב את המקום בנסיעה מהירה, מבלי לעצור ולעזור. הקטין פונה לבית החולים, שם אובחן שבר ברגלו הימנית, אז אושפז לטיפול והשגחה משך שבוע ימים. לא נטען כי הנאשם היה אשם בגרם התאונה. הצדדים הציגו הסדר טיעון, לפיו המאשימה תעתור להשית על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר, ואילו ההגנה טענה באופן חופשי לעונש. כמו כן הוסכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי באשר למתחם הפסילה הנע בין שנה וחצי לבין שש שנים, וכן יפסק פיצוי לטובת נפגע העבירה, כאשר טווח הפיצוי

נע בין 10,000 ₪ לבין 40,000 ₪.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 9 ל - 30 חודשי מאסר בפועל, תוך התחשבות בכך שהנאשם, בן 22 במועד התאונה, ומתסקיר שירות המבחן בעניינו עולה כי עבר את העבירה בשל חרדה שהרגיש לאחר שפגע בקטין. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים, פסילה למשך שלוש שנים, ופיצוי לקטין בסך 20,000 ₪.

ערעור שהוגש מטעמו של הנאשם, במסגרת ע"פ 5516/15 **פארס נעיראת נ' מדינת ישראל** - (פורסם בנבו, 21.12.15) - נדחה. נקבע על ידי בית המשפט העליון כי אין מקום להקלה נוספת בעונשו של המערער, תוך שצוין כי התוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי נוטה לקולא, ויש לשמור על התכלית הראויה שבהטלת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח בעבירות מעין אלו.

24. במסגרת ת"פ (מחוזי י-ם) 337-12-11 **מדינת ישראל נ' פרלמן** (ניתן ביום 30.1.13) הורשע הנאשם בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח. על פי העובדות לפיהן הורשע המערער, בעודו נוהג בכביש, פגע הנאשם באמצעות הקטנוע בהולכת רגל שחצתה את הכביש. כתוצאה מהפגיעה, נפלה הנפגעת על הכביש והנאשם נפל לעבר המדרכה הסמוכה. הנפגעת איבדה את הכרתה למספר שניות ונשארה לשכב על הכביש כשהיא מדממת מראשה. מיד לאחר הפגיעה, עלה הנאשם על הקטנוע, והחל נמלט מן הזירה וזאת מבלי שבירר את מצבה של הנפגעת ומבלי שהושיט לה יד. במהלך נסיעתו, הנאשם נעצר על ידי עובר אורח שחסם את הכביש ומנע את המשך בריחתו. כתוצאה מהפגיעה, הנפגעת פונתה לבית חולים, שם אושפזה למשך כשבוע. היא סבלה משבר בגולגולת ומדימום בראשה ונזקקה לתפרים בראשה.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא נע בין 8 חודשי מאסר בפועל, לבין שלושים חודשי מאסר. בתוך המתחם, שקל בית המשפט המחוזי לקולא את גילו הצעיר של המערער, נסיבותיו האישיות, הבעת החרטה, והעובדה כי שהה בתנאי מעצר בית משך כ- 15 חודשים. נוכח האמור לעיל, נגזר דינו של המערער בבית המשפט המחוזי לעונש של שמונה חודשי מאסר בפועל.

במסגרת ע"פ 59/14 **פרלמן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.7.14) נדחה ערעורו של המערער על גזר הדין. בדחותו את הערעור, קבע בית המשפט העליון כי במקרה הנוכחי, עבירת ההפקרה נעברה בנסיבות שאינן מן החמורות. מדובר בתאונה אשר התרחשה בשעת בוקר - 10:15, ואף שהדבר חמור ואין להקל בו ראש, הוא שונה ממצב שבו אין איש ברחוב בשעת התאונה. נוסף על כך, לא נקבע כי המערער היה אשם בגרימת התאונה, דבר אשר נושא משקל לא מבוטל לעניין העונש, אליבא דבית המשפט. זאת ועוד, בית המשפט העליון קבע כי "**...זמן ההפקרה מצומצם יותר ויש בכך כדי למנוע תוצאות חמורות... יש מקום להבחין בעניין העונש בין עזיבה מוחלטת של הזירה לבין עזיבה וחזרה**".

25. במסגרת ת"פ (מחוזי י-ם) 34054-12-12 **מדינת ישראל נ' סרחאן** (ניתן ביום 22.1.14)

הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם נהג ברכבו ופגע בילדה קטנה שהלכה בשולי הכביש. הנאשם הבחין בנפגעת שרועה על הכביש, אולם נסע מהמקום. כתוצאה מהתאונה, נפגעה הילדה בראשה, בבטנה ובאגן ירכיה, והיא איבדה את הכרתה ונגרמו לה פגיעות גם בריאותיה ובכלייתה. עקב כך, היא אושפזה למשך מספר ימים.

הוסכם, כענין שבעובדה, כי לא ניתן להניח שהנאשם היה אשם בתאונה.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 6 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, תוך שצוין כי לנוכח מגמת החמרה בענישה והפיכתה של עבירת ההפקרה ל"מכת מדינה" המתרחשת כמעט מידי יום בכל רחבי הארץ, ראוי לקבוע רף ענישה מחמיר יותר מזה הקיים, אף כי ראוי להנהיג רף זה בהדרגה.

כמו כן, בית המשפט הביא בחשבון את העובדה כי הנאשם הסגיר את עצמו באופן כמעט מיידי, וכן נתן משקל לכך שהנאשם לא היה אחראי לגרימת התאונה, ולנזק המינימאלי שנגרם בפועל לנפגעת, בסופו של דבר.

בית המשפט גזר את עונשו של הנאשם לשמונה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה לתקופה של שלוש שנים ופסילה על תנאי. בעניין זה, הביא בית המשפט בחשבון את גילו והיותו של הנאשם "בגיר צעיר", עברו הנקי, החרטה שהביע, שיתוף הפעולה עם רשויות החוק והעובדה כי שילם פיצוי לנפגעת. כמו כן צוין בית המשפט כי לולא הודה המערער, לא ניתן היה לאתרו ולהעמידו לדין.

במסגרת ע"פ 1825/14 סרחאן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 7.7.2014) נדחה ערעורו של המערער לבית המשפט העליון, תוך שבית המשפט קובע כי לולא נסיבות המקרה המקלות, הן אלה הקשורות לביצוע העבירה והן אלה שאינן קשורות לביצוע העבירה, היה צפוי המערער לעונש חמור יותר.

26. במסגרת ת"פ (מחוזי י-ם) 28873-12-16 מדינת ישראל נ' סלאח דין (ניתן ביום 17.7.17), הורשע הנאשם על פי הודאתו, בהפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, נהיגה בחוסר זהירות, נהיגה ללא רישיון, ונהיגה ללא ביטוח.

על פי עובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם, ביום 1.10.12 סמוך לשעה 19:00 נהג הנאשם ברכבו, עקף רכב שנסע לפניו, כך שעבר לנתיב הנגדי, סטה אל השול ופגע בהולך רגל. הנאשם המשיך בנסיעה מבלי לעצור ולהושיט עזרה לנפגע. בעקבות התאונה, נגרמו להולך הרגל כאבים ושבר ברגל ימין, חתך באף ובגבה שטופלו בתפרים, והוא אושפז בית חולים למשך 11 ימים. הנאשם היה בן 25, ללא הרשעות קודמות, למעט בעבירות תעבורה.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו עלה כי הגם שהנאשם ערך שינוי חיובי בחייו, והוא מצפה להולדת בתו הבכורה, הוא מתקשה לקבל אחריות באופן מלא על העבירה ועל תוצאותיה הקשות, הוא מתקשה להפנים את חומרת מעשיו ולהביע אמפתיה כלפי הנפגע.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא נע בין 10 ל 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ובין 3 ל 10 שנות פסילה, תוך שעמד על החומרה היתרה בעבירת ההפקרה לאחר התיקון, ועל מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלה.

בסופו של יום, גזר בית המשפט את עונשו של הנאשם לעונש של 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, ופסילת רישיון נהיגה למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, תוך שהוא מתחשב בגילו הצעיר, הודאתו, העדר עבר פלילי, חלוף הזמן מאז התרחשו המעשים, ומצבו המשפחתי.

27. במסגרת ת"ד (תעבורה חי') 2987-02-15 **מדינת ישראל נ' דיאב** (לא ברור אם פורסם) הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) ואי מסירת הודעה למשטרה.

על פי העובדות בהן הורשע הנאשם, ביום 2.3.14 בשעת בוקר, נהג הנאשם ברכב בדרך בין עירונית, כאשר התקרב לצומת, חצה את הכביש במעבר חציה מימין לשמאל בכיוון נסיעת הנאשם, הולך רגל יליד 1928, בהליכה איטית. הולך הרגל הספיק להגיע למרכז מעבר החציה, ואז פגע בו הנאשם עם חזית רכבו. הולך הרגל הועף למרחק של כשלושה מטרים קדימה. הנאשם המשיך בנסיעה מבלי להגיש עזרה ומבלי להודיע למשטרה על קרות התאונה. כתוצאה מהתאונה, נחבל הולך הרגל באופן שנגרמו לו שברים בצלעות עם שטף דם בסרעפת ודימום פעיל, נוצר חתך מורכב במצחו וכן דימום. הולך הרגל אושפז בבית חולים ושוחרר לאחר מספר ימים.

נקבע כי הנאשם אינו אשם בתאונה.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא נע בין מאסר בן 5 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר וכן פסילת רישיון שלא תפחת מ 3 שנים ולא תעלה על 6 שנים. בית משפט השלום עמד על כך כי עזיבת מקום התאונה אינה קשורה בכוונה רעה מצידו של הנאשם, אשר לא ידע את נפשו ועזב את המקום כשהוא נתון בסערת רגשות ובלחץ. כמו כן, המערער לא ניסה למלט את עצמו מאימת הדין, ולא ניסה לשבש את החקירה. על דיאב נגזרו 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה למשך 40 חודשים ופיצוי בסך 10,000 ₪ להולך הרגל.

28. במסגרת עפ"ת 24273-03-17 **דיאב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25.5.17), התקבל ערעורו של המערער, ועונשו של המערער הופחת לשישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי מקרהו של המערער, ובהתחשב בנסיבותיו האישיות, מאפשר להתחשב **לפנים**

משורת הדין להימנע מקפיצת המדרגה המפרידה בין מאסר מאחורי סורג ובריה לבין מאסר בדרך של עבודות שרות. הערעור התקבל, איפוא, והמערער נשלח לששה חודשי מאסר על דרך עבודות שירות.

29. במסגרת ת"פ 23755-03-15 **מדינת ישראל נ' פיטל** (ניתן ביום 14.7.15) הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, ושיבוש מהליכי משפט.

על פי עובדות כתב האישום בהן הורשע הנאשם, בתאריך 9.2.11 פגע הנאשם שרכב על אופנועו בהולך רגל מבוגר שחצה את הכביש במעבר חציה. כתוצאה מהפגיעה נפל הנאשם מאופנועו ונחבל, כך גם נחבל הולך הרגל באופן קשה משנגרמו לו חבלות ושברים בחלקי גופו השונים בעקבותיהם אושפז למשך כחודש ימים בבית חולים.

מיד לאחר התאונה ואף שראה את הולך הרגל שרוע על הכביש, ברח הנאשם מזירת התאונה בהפקירו את הולך רגל, ללא הושטת עזרה או דיווח על התאונה. כחודש לאחר התאונה, זומן הנאשם טלפונית להגיע לתחנת המשטרה. הנאשם שהבין כי זהותו כגורם התאונה נחשפה, קנה כרטיס טיסה לחו"ל וטס למקסיקו, לשם ברח כדי למנוע את חקירתו ביודעו שהוא דרוש לחקירה. לאחר כ- 4 שנים בהם שהה במקסיקו נעצר הנאשם על ידי רשויות ההגירה שם והועבר לישראל.

על פי הסדר הטיעון שהוצג בין הצדדים, הוסכם כי הצדדים יעתרו במשותף להטיל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בפועל לתקופה של 17 חודשים, ויטענו באופן חופשי לעניין שאר מרכיבי העונש.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו עולה כי הנאשם, צעיר בן פחות מ-21, נעדר עבר פלילי, הביע נטילת אחריות מצומצמת למעשיו.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן, הכולל את שתי העבירות כאירוע אחד נע בין 10 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר, בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, והתלוות עבירת השיבוש.

בסופו של יום, קיבל בית המשפט את הסדר הטיעון, וקבע את עונשו של הנאשם ל-17 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה למשך 8 שנים מיום שחרורו ממאסר, קנס בסך 4,000 ₪, ופיצוי לבני משפחתו של הנפגע בסך 10,000 ₪.

במסגרת ע"פ 6026/15 **פיטל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 26.11.15) התקבל ערעורו של המערער, רק בקשר לאורך פסילת רישיון הנהיגה, ונוכח העובדה כי המשיבה השאירה את הנושא לשיקול דעת בית המשפט, הועמדה תקופת הפסילה על 6 שנים.

30. במסגרת ת"פ (מחוזי נצרת) 35853-09-11 **מדינת ישראל נ' סרחאן** (ניתן ביום 24.10.13) הורשע הנאשם 1, הרלוונטי לעניינו, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירות של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, נהיגה ללא ביטוח, נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה נזק לאדם, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה, שיבוש מהליכי משפט, וקשירת קשר לביצוע עוון.

על פי העובדות בהן הורשע הנאשם, ביום 3.3.11 סמוך לשעה 18:20 נהג הנאשם ברכב, והתקרב לצומת, כשבאותה עת חצה הנפגע את הצומת במעבר חציה נגד כיוון נסיעת הנאשם. הנאשם לא נתן זכות קדימה לנפגע, ופגע בגופו עם הפינה השמאלית הקדמית של הרכב. הנאשם, שהבחין בפגיעה, האט את הרכב אולם לאחר מכן נמלט מהמקום עם רכבו, מבלי לעמוד על תוצאות התאונה ומבלי להגיש עזרה לנפגע. כתוצאה מהתאונה, הנפגע נפצע באופן קשה, ואושפז במצב של "צמח". לאחר התאונה, נסע הנאשם לביתו, וביחד עם הנאשם 2 קשרו קשר לשבש חקירת משטרה עתידית, להסתיר את עובדת נהיגתו של הנאשם 1 בתאונה ולהעלים את הראיות הנוגעות לתאונה. לשם מימוש הקשר רחץ מי מהנאשמים את החלק הקדמי של הרכב וחלק מהכנף הקדמיות השמאלית. בנוסף, מסרו הנאשמים גרסאות שקריות בחקירת המשטרה - הנאשם 1 מסר בתחילה כי הוא לא נהג ברכב כלל, והנאשם 2 מסר בחקירת המשטרה כי הוא נהג ברכב, אולם לא היה מעורב בתאונה.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בקשר לעבירת ההפקרה במקרה דנן הוא בין שלוש שנות מאסר בפועל, לבין שבע שנות מאסר בפועל, ובקשר לעבירת השיבוש נקבע כי המתחם הוא בין עונש מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר בפועל.

בסופו של יום, גזר בית המשפט את עונשו של הנאשם 1 לארבע וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון למשך 10 שנים, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי לנפגע בסך 80,000 ₪.

במסגרת ע"פ 8219/13 סרחאן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 15.9.14) נדחה ערעורו של המערער נגד גזר הדין. בית המשפט העליון קובע, כי אין הצדקה להקלה בעונש: "**אין הצדקה להקלה בעונש. מצבו של חנא סלמאן איום ונורא. הולך רגל תמים, רואה חשבון חרוץ ומצליח, מסור למשפחתו, נדיב ושאר מעלות טובות, וכיום נמצא בין חיים למוות, במצב וגטטיבי. חיי בני המשפחה התהפכו לבלי הכר. השמחה הייתה לעצב, והפרנסה לאבטלה. המערערים נמנעו במהלך השנים מלקחת אחריות, לא הביעו חרטה או צער. המערער 1 פגע באופן קשה בערכים חברתיים של חיי אדם, שלמות הגוף, סולידריות חברתית. גם בשלטון החוק פגע ובסדר הציבורי, כפי שציין בית המשפט המחוזי בהרחבה. מבחינה ערכית, ובשים לב לתוצאה, ניכרת חומרה רבה במעשיו של המערער 1. כאמור, לא רק שלא הושיט עזרה, אלא נמלט ועשה לשיבוש הליכי חקירה. עונשו כלל וכלל איננו חמור. יש להצר על כך שטרם שילם את הפיצוי הכספי למשפחת הנפגע. עונשו של אביו, המערער 2, שהורשע "רק" בשיבוש הליכי משפט ובקשירת קשר לביצוע עוון, הריהו עונש מתון. כללו של דבר, אמליץ לחברי לדחות את הערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין כאחד."**

31. במסגרת ת"פ (ב"ש) 28101-08-13 **מדינת ישראל נ' אשר אבוטבול** (ניתן ביום 05/05/2014) הורשע נאשם במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה על פי סעיף 64א (ג) לפקודת התעבורה, עבירות תעבורה נוספות, עבירה של ניסיון שיבוש הליכי משפט, עבירה של השמדת ראיה ובעבירה של הדחה בחקירה.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 24.6.2013 במהלך נהיגתו של הנאשם ברכב, למרות היותו פסול לנהיגה, פגע הוא בגב' לולה מריה אמדור ז"ל עם הרכב עת חצתה היא כביש. המנוחה נפגעה מהרכב, הועפה אל הנתיב הימני, נחבלה חבלות קשות ומתה מפציעה בסמוך לאחר מכן.

מיד לאחר התאונה צעק הנאשם "אין לי רישיון אני לא עוצר", ועל אף שידע כי כתוצאה מהתאונה נחבלה המנוחה חבלה חמורה, המשיך בנסיעה רציפה, לא עצר את הרכב, ולא הזעיק עזרה, ולאחר שהמשיך בנסיעתו פנה באחד הרחובות והחנה את הרכב.

לאחר התאונה, ביקש הנאשם 1 מבת זוגו, להגיע ולאסוף אותו ואת הנאשמים 2-3, והיא עשתה כן.

על אף הידיעה כי הנאשם 1 היה מעורב בתאונה שבה נגרמו חבלות חמורות ולמרות שזמן מה לאחר קרות התאונה הסתבר להם כי כתוצאה מהתאונה המנוחה מצאה את מותה, המשיכו הנאשמים 1,2,3 בשגרת יומם ורק ביום 8.8.2013 נעצרו בעקבות פעולות חקירה אשר בוצעו על ידי המשטרה.

הנאשם נסע במספר מועדים לחנות לחלקי חילוף ולמוסך על מנת לתקן את הנזקים שנגרמו לרכב.

בתאריך 8.8.2013 התבקשה אמו של אבוטבול להתייצב בתחנת משטרה, והיא התקשרה אליו, והוא הינחה אותה לומר כי רק היא נוהגת ברכב הפוגע, וכי רכשה את הרכב במצב זה ולא תיקנה או צבעה ברכב דבר.

סמוך לאמור, התקשר אבוטבול לנאשם אחר, שהיה מודע למעורבותו בתאונה, והורה לו לתאם גרסתו עם נאשם אחר, נוסף, וכן הדריכו להתחמק מהשוטרים.

אבוטבול אף פירק מכשיר הקלטה בכניסה לביתו, אשר הקליט את מה שקלטו מצלמות המעקב בכניסה לבית, בין היתר, במועד התאונה, על מנת למחוק את קבצי הזיכרון במכשיר. ואם לא די בכך, הרי שבעת התאונה נהג אבוטבול כאשר לא היה ברשותו רישיון נהיגה תקף עקב פסילתו, וללא פוליסת ביטוח תקפה.

על פי הסדר הטיעון שהוצג בין הצדדים, המאשימה עתרה לעונש מאסר בפועל של 7 שנים ולרכיבי ענישה נוספים, והנאשם טען באופן חופשי.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא נע בין 3 ל - 7 שנים, ואילו מתחם פסילת הרישיון, עמד על פרק זמן משמעותי שבין 5-15 שנים.

בסופו של יום נגזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 4 שנים ו - 6 חודשים, מאסר מותנה, פסילה למשך

במסגרת ע"פ 4311/14 אבוטבול נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.5.15), קיבל בית המשפט את ערעורו של המערער וקבע כי: "מדברים אלה עולה כי אף בהינתן העבירות הנוספות שבוצעו על-ידי אבוטבול, ובהן נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף ושיבוש הליכי חקירה, מתחם הענישה שנקבע על-ידי בית משפט קמא חורג לחומרה ממדינות הענישה הנוהגת במידה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור. בהינתן המגמות העולות מהפסיקה, אציע כי מתחם העונש לגבי מכלול המעשים בהם הורשע אבוטבול ייקבע בטווח שבין 24 חודשים לבין 5 שנות מאסר בפועל. קביעת עונשו של אבוטבול במסגרת המתחם - כאמור, לא מצאתי כי נפלה טעות בשכלול הנסיבות האישיות שאינן קשורות לביצוע העבירה. דומנו כי בית המשפט המחוזי בחן באופן הולם את נסיבותיו האישיות של אבוטבול, ובכללן הנסיבות לקולא, עת גזר את הדין, ועל סמך אותן נסיבות בחר שלא לקבוע את עונשו של אבוטבול בקצהו העליון של מתחם הענישה שנקבע, אלא סמוך למרכזו. נוכח הצעתי לשינוי גבולות המתחם, אמליץ גם לבצע את ההתאמה הנדרשת במניין שנות המאסר. על כן, אם תתקבל עמדתי, יושת על אבוטבול עונש מאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים. לא מצאתי מקום להתערב ביתר רכיבי העונש".

תשומת הלב, כי המדינה מבקשת כאן, היום, את אותו מתחם הענישה שנקבע בעניינו של אבוטבול (שנתיים עד חמש שנים), כאשר לא יכולה להיות מחלוקת כי מעשיו של זה חמורים יותר ממעשיו של עובד, מה עוד שהעבירה בה הורשע עובד היא לפי סעיף 64 א (ב) ולא - (ג), כפי הרשעתו של אבוטבול הנ"ל, בעבירה שהיא חמורה יותר, על פי הדין. כבר כאן ניתן לומר, איפוא, כי לא אוכל לאמץ, את מתחמה המבוקש של המדינה.

32. במסגרת ת"פ 43865-04-03 (מחוזי ת"א) מדינת ישראל נ' פראן (ניתן ביום 23.3.14), הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, ובעבירה של נהיגה מעל המהירות המותרת.

על פי העובדות בהן הורשע הנאשם, בתאריך 12.4.13 בשעה 21:45 נסע הנאשם ברכב במהירות 65 קמ"ש בכביש בו המהירות המותרת מוגבלת ל 50 קמ"ש. באותו זמן, חצו הנפגעים, בני זוג, את הכביש. בהגיעם לנתיב נסיעתו של הנאשם, הוא המשיך בנסיעתו ופגע בהם עם חזית רכבו בעוצמה רבה והעיפם על הכביש. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה כשהוא סוטה לנתיב הנגדי, שם פגע ברכב שהגיע מולו. הנאשם נמלט בנהיגה ממקום התאונה, לא עצר על מנת לעמוד על תוצאותיה, ולא הזעיק עזרה, שהוזעקה על ידי עוברי אורח שהיו במקום. לנאשם לא יוחסה אחריות לתאונה.

כתוצאה מהתאונה, נגרם לנפגע דימום במוח, וכן המטומה גדולה בקרקפתו עם בועות אוויר, שברים בפנים, פגיעה בריאות ושבר בגפיים התחתונות. הנפגעת סבלה מפגיעות בחזה, שבר בצוואר, שבר בעמוד השדרה, שברים מרובים באגן, ושבר ברגל ימין.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם עלה כי לחובת הנאשם 11 עבירות קודמות בתחום התעבורה. שירות המבחן קבע כי הנאשם מתקשה להתמודד במצבי משבר, ואז הוא עלול לנקוט בהתנהגות אימפולסיבית. יחד עם זאת, קצינת המבחן התרשמה שנוכח החרטה שחש נאשם והמוטיבציה שלו לשינוי - מצטמצם הסיכוי להישנות התנהגות עוברת חוק בכלל, ובתחום התעבורה בפרט.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 15 ועד 40 חודשי מאסר.

בסופו של יום, נגזר עונשו של הנאשם לעונש של 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה, פסילה למשך 10 שנים ופיצוי לנפגעים בסך 20,000 ₪.

במסגרת ע"פ 3304/14 **פראן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.10.14) התקבל ערעורו של המערער נגד גזר הדין. בית המשפט העליון קבע כי היה מקום לתת משקל רב יותר למדיניות הענישה שהותוותה בבית משפט זה ביחס למקרים דומים, בגדרם הושטו עונשים קלים יותר. כן צוין, כי במסגרת ע"פ 2247/10 **ימיני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.1.11) ציין השופט עמית כי בעבירות הפקרה "שניצבות לבדן" (ללא אחריות לתאונה) נע העונש בטווח שבין 9 ל 24 חודשי מאסר. בית המשפט קבע, בדעת רוב, כי המתחם לגבי מעשה העבירה הנדון נע בין 10 לבין 30 חודשי מאסר. בסופו של יום, הופחת עונשו של המערער לעונש של 14 חודשי מאסר בפועל.

33. הנה כי כן, כאשר מביא בית המשפט בחשבון את הערכים החברתיים בהם פגע הנאשם עובד, את מידת הפגיעה בערכים אלו, שהיא בינונית וגבוהה, כמפורט לעיל, ואת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלו (תוך שחובה עלינו לראות כי ברבים מפסקי הדין דלעיל נגזרו עונשים אך ורק על הפקרה לאחר פגיעה, בלא פרק נוסף של הדחה ושיבוש), את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות השונות, אני בא לכלל מסקנה, שמתחם הענישה הראוי לביצוע של עבירת הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64א (ב) לפקודת התעבורה, לצד ביצוע עבירות של הדחה, קשירת קשר, שיבוש ומסירת ידיעות כוזבות, בנסיבות דכאן, עומד על רף תחתון של שנת מאסר, ועולה עד רף עליון של ארבע שנות מאסר.

קביעת עונשו של עובד בתוך המתחם

34. בראשית פרק זה אומר, כי על פני הדברים, אין מקום לשקול קביעת עונש מחוץ למתחם הענישה, שכן עם כל הכבוד והמשקל שיש לתת לעובדה שהנאשם התחתן, לא פתח תיק פלילי נוסף מאז האירועים המתוארים בכתב האישום, הרי שאין בכך משום שיקום שבכוחו לחלץ את הנאשם מגבולותיו של מתחם הענישה.

יתר על כן, גם אם תאמר אחרת ביחס לשיקומו הנטען של עובד, הרי שמן הראוי לזכור כי אין המדובר באדם

שמיד לקח אחריות על מעשיו, היכה על חטא והביע חרטה, וביקש לקבל תסקיר, נוכח הודאה מיידית, על מנת שיבחן את השינוי שחל בו.

הנאשם ניהל הוכחות עד תום, התקיימו ישיבות רבות של שמיעת עדויות, אף הוגשו סיכומים בכתב, ורק לאחר שבית המשפט נוכח לראות שאין בסיכומים מטעם ההגנה כדי להביא לזיכוי הנאשם, ולו בקירוב או אפילו רק בחלק מן המיוחס לו, הסכים הנאשם להטות אוזן להמלצת בית המשפט ולהודות בעובדות כתב האישום.

בנסיבות אלו, הן נוכח חומרנו היתרה של כתב האישום, נוכח הפגיעה הקשה בערכים המוגנים, במצטבר, והן נוכח עיתוי לקיחת האחריות - אין מקום לקבוע עונש מחוץ למתחם, על דרך הוראת סעיף 40ד לחוק העונשין, זו המעלה על נס את שיקומו של נאשם, ומעדיפה ערך זה על פני האינטרס הציבורי.

35. לאחר שאמרנו כך, הגיע העת לקבוע את עונשו של הנאשם, כאמור - **בתוך** המתחם.

36. הנאשם הוא בחור צעיר, יליד 1991, אולם כבר לא ינוקא, ואף יש מאחוריו עבר פלילי, הכולל ריצוי של מאסרים בפועל. רוצה לומר, כי אין פגיעה מיוחדת בנאשם, כתוצאה מהעונש (מעבר לפגיעה הידועה וה"מקובלת").

37. מנגד, אני סבור כי בהחלט מתקיימת פגיעה במשפחתו של הנאשם, משפחה שהוקמה אך לאחרונה, והנה אשתו עומדת ללדת עוד מספר חודשים, ולמען האמת - הלב נחמץ ממש נוכח מצב דברים זה. איזה אבא לא מתאוה להיות במעמד הולדת צאצאו?

צר לי על הנאשם, באמת ובתמים, על אשתו ועל אמו, שהעידה בפניי, ואקח נתון זה כנתון לקולא בעת גזירת העונש, ככל האפשר בנסיבות העניין.

38. לא נגרם נזק מיוחד לנאשם כתוצאה מביצוע העבירה, או מהרשעתו, במובנם לפי סעיף 40יא לחוק העונשין.

39. הובהר כבר לעיל, כי נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו - יש לה משמעות מוגבלת בנסיבות העניין. אציין, מעבר לצורך, כי אין בסיס לטענת ההגנה כי הובטחה לנאשם "הקלה משמעותית" אם יודה במיוחס לו. לא הובטח כדבר הזה (זו היא גם עמדת התובע).

בית המשפט הסביר לעובד, לאחר קריאת הסיכומים, כי לא מצא בהם הגנה של ממש, והובהר כי הודאה תהא בה כדי להקל, במידת מה, בעונש, הא ותו לא. הדבר עולה בקנה אחד גם עם החלטת בית המשפט, באותו מעמד ממש, שלא לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר, על כל המשתמע מכך.

סוף דבר אפוא, כי הודאתו של הנאשם, אשר היה בה כדי לחסוך זמן שיפוטי, בהחלט, אם לשם כתיבת הכרעת דין, ואם - ולא פחות חשוב - ויתור על זכות ערעור, וחסכון זמן שיפוטי גם בעתיד, אכן יש לה משמעות, ושכרה - בצידה, אולם מדובר בשכר שחייב להיות הולם, בהתאם למועד ביצוע המלאכה (ההודאה).

40. אין מקום להקל עם הנאשם בגין שיתוף הפעולה שלו עם רשויות אכיפת החוק, ופשיטא שמנגד - אין לזקוף לחובתו את ניהול ההליך.

41. לא מצאתי התנהגות חיובית מצד הנאשם או תרומה מיוחדת לחברה מטעמו, ולמרבה הצער - נסיבות החיים הקשות עליהם עמדה אמו, יש להן השלכה מוגבלת, נוכח העובדה כי לנאשם עבר פלילי, שאינו קל ערך, ומן הסתם נסיבות חיוו כבר שימשו בסיס להקלה עמו, ועניין זה - מטבע הדברים - מתמצה עם הזמן, ועם ערום התיקים, עוד ועוד.

42. לא מצאתי מקום לקבוע כי היו מחדלים של ממש, אם בכלל, בתיק זה. אוסיף עוד, למעלה מן הצורך, ורק לשם הדוגמה, כי לא ירדתי לסוף דעתה של ההגנה, שבאה בטרזניה על כך שעדים לתאונה, או כאלה שהיו במקום בסמוך להתרחשותה - לא נרשמו שמותיהם, והללו נעלמו מן הזירה מבלי שנגבתה עדותם. במה היתה מועילה עדותם לנאשם עובד? אדרבא, אם כבר מחדל היה כאן - נראה ששיחק דווקא לטובת המפקיר.

43. חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה: התאונה ארעה בקיץ 2014, וחלפו למעלה משלוש שנים מאז, וחשוב לציין - כי לא ניתן לבוא בטרזניה כלפי הנאשם על חלוף הזמן מאז.

הנאשם הקפיד להתייצב לדיונים, וכאמור - ניצל היטב את הזמן מאז התאונה ועד היום, בכדי להכיר את בחירת ליבו, לפעול להרחבת המשפחה, ובעיקר - להימנע מפתיחת תיקים חדשים במשטרה. עניין זה בהחלט עומד לזכות הנאשם, ובמידה משמעותית, לעת עונש.

44. למרבה הצער, לנאשם עבר פלילי, לא קל, הגם שההגנה הדגישה כי עברו הפלילי - אינו קשור כלל ועיקר לעבירות תעבורה, והוא לא קרוב בזמן. טוב ויפה שכך, ואני נכון להניח כי לו היה לו עבר פלילי בתחום התעבורה, היה מצבו קשה יותר, אולם מאידך גיסא - לא ניתן להתעלם מעבר פלילי "רגיל", קל וחומר נוכח פרשת ההדחה והשיבוש, בוודאי שעה שמביאים בחשבון את עברו הפלילי בעבירות של אלימות, סחיטה באיומים, ולא נרחיב עוד בעניין זה.

45. כן מן הראוי לשקול את העובדה שהנאשם שהה במעצר בית משך 18 חודשים תמימים (!) כך לשיטת ההגנה בטעוניה לעונש, מבלי שהתביעה חלקה על כך.

מעצר בית של 18 חודשים איננו עניין של מה בכך, וחובה על בית המשפט, לדעתי, וגם מעיון בפסקי הדין השונים עליהם עמדתי לעיל, לקחת נתון זה בחשבון, לתת לו משקל של ממש, קל וחומר שעה שלא נטען להפרה במהלך אותה תקופה ארוכה מאוד.

46. סוף דבר אפוא, שעמדתי אל מול מאזני הצדק, לעת סיכום.

והנה, נוכחתי לראות, כי רוב רובם של השיקולים אותם יש לשקול לחומרה, הם שיקולים שבאים בגדר סעיף 40ג לחוק העונשין, והם שהביאוני לקבוע מתחם - שאינו קל כלל ועיקר - בן שנת מאסר לבין ארבע שנים.

העובדה שהנאשם פגע בערכים המוגנים באורח בינוני עד גבוה, כמתואר לעיל, אינה משימה אותו בחלקו העליון של מתחם העונש עצמו, שהרי אם תאמר כך - נתת משקל כפול, לחומרה, לאותם נתונים.

על כן, כאשר אני משקיף על רשימת השיקולים שלפי סעיף 40א לחוק, הרי שלהבדיל ממצב הדברים בעת קביעת מתחם העונש עצמו, קשה לומר כי השיקולים כאן משחקים דווקא לרעתו של הנאשם, בוודאי שלא באורח מובהק כאמור בעת קביעת המתחם עצמו.

ודוק, אמנם הנאשם לא שיתף פעולה עם חוקריו, ולא נגרמת לו פגיעה מיוחדת מהעונש, אולם מנגד - קיימת בהחלט פגיעה במשפחתו של הנאשם, בסופו של דבר הוא כן נטל אחריות על מעשיו, לחובתו עבר פלילי, אולם ישן יחסית, שאינו קשור לתעבורה, אך לא פחות חשוב - לא נפתחו לנאשם תיקים מאז האירועים נושא כתב האישום, ויש יסוד לטענה כי הנאשם עסק בשיקום עצמי, התרכז בחזרה למוטב, או ליתר דיוק - בכניסה ראשונה בחייו, אל שדה המוטב.

גם אם באופן מוגבל, הרי שיש לקחת בחשבון גם את נסיבות חייו הקשות של עובד, עליהן שמענו מאימו המיוסרת, וכאמור גם את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות. כן יש לקחת בחשבון, כאמור, את מעצר הבית הממושך בו שהה הנאשם, וללא דופי.

47. סוף דבר אפוא, שלאחר שהנחתי על הכף את כל השיקולים דלעיל, לכאן ולכאן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 26 חודשי מאסר בפועל.

ב. מאסר למשך חמישה חודשים, אולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, מסירת ידיעות כוזבות (פשע או עוון), שיבוש מהלכי משפט או הדחה בחקירה, הכל לפי המיוחס לו בכתב האישום (למעט נושא מסירת הידיעות הכוזבות, כאמור לעיל), והכל תוך 36 חודשים מהיום.

ג. מאסר למשך שנה, אולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור **כל** עבירה של הפקרה לאחר פגיעה, והכל תוך 36 חודשים מהיום.

ד. פיצוי בסך 10,000 ₪ לק. עד תביעה מספר 14. הפיצוי ישולם תוך 90 ימים מהיום.

ה. קנס בסך 750 ₪ אשר ישולם תוך 75 ימים מהיום, שאם לא כן ייאסר הנאשם למשך שבועיים ימים.

ו. אני קובע כי מתחם הענישה לפסילה מלהחזיק רישיון נהיגה בפועל עומד על שלוש שנים ועד תשע שנים בנסיבות דכאן, ובהתאם אני גוזר על הנאשם פסילה בפועל למשך חמש שנים, מיום שחרורו מבית האסורים.

ז. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק רישיון למשך שנתיים, על תנאי, והתנאי הוא שמשך 36 חודשים מיום שחרורו לא יעבור עבירות לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה.

48. אני מורה על חילוט האופנוע מסוג ימאהה טימקס מ.ר. 1117712 לטובת המדינה, בהתאם להוראת סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1979.

יתר המוצגים - לשיקול דעת קצין החקירות.

49. טרם חתימה על גזר הדין, מספר מילים לציבור ה"שומע".

מתחם הענישה שנקבע לעיל מלמד על כך, שבדרך כלל - מי שמפקיר פצוע לאנחות, להתבוסס בדמו ובכאבו על הכביש - יגיע בסופו של דבר אל בית הסוהר.

ידע נא הציבור, כי לעיתים, ההבדל בין הליכה אל בית האסורים, לבין עשיית מעשה ראוי לשבח, מתחיל ונגמר בלחיצה על דוושת הבלמים, הרמת בלם היד ועצירה מוחלטת במקום התאונה, כפי שמורה החוק.

לא תמיד, אך לעיתים קרובות, קורה שהפוגע בחברו בדרך, בכביש, אינו אחראי, אינו אשם בתאונה. אם כך הם פני הדברים, וכך יתברר חיש מהר, הרי שהפוגע ילך לביתו, בלא פגע, לפחות לא במישור הפלילי, ואדרבא - יכול שיהיה מי שישא אותו על כפיים, על הצלת ילדו או בן משפחתו, בעצם עצירתו במקום והזעקת עזרה מתאימה.

עוד ראוי להזכיר, כי בעידן הנוכחי, של מצלמות, פלאפונים הניתנים לאיכון, ועוד כהנה וכהנה - כמעט בלתי אפשרי להתחמק מידיהם של חוקרי המשטרה המצוינים והמיומנים, ועל כן - גם אם נתעלם, רק לרגע, מן המישור המוסרי, הרי שאין תוחלת ואין טעם לברוח ממקום זירת התאונה. המשטרה תגיע אל הפוגע. נקודה.

ברוב רובם של המקרים, ידענו, כי מדובר בשאלה של "מתי" ולא של "אם".

על כן, גם אם הפוגע אשם בתאונה, גם אם נהג בנסיבות מחמירות (שלילה או שכרות) - לעולם יטיב הפוגע את מצבו אם יעצור, ישיט עזרה לפצועים ויזעיק עזרה.

גם אם חלילה, במקרים קיצוניים ובאין מנוס, ישלח הפוגע שעצר והושיט יד, אל בית הסוהר, הרי שתקופת המאסר תהיה קצרה בהרבה, ללא ספק, אילולא פעל כ"בן אדם".
סוף דבר: סעו בזהירות, ולעולם, בראש ובראשונה - מן הטעם המוסרי, אך גם מן הבחינה התועלתנית - אל תפקירו את הפצוע.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשע"ח, 16 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.